

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Мариета Иванова Конова
по процедура за придобиване на ОНС „доктор“,
в област на висше образование 8. Изкуства,
професионално направление 8.2. Изобразително изкуство,
на катедра „Резба“, ФПИ, Национална художествена академия
по дисертационен труд на тема
**„ПРИНОСЪТ НА ТРЯВНА ЗА РАЗВИТИЕТО НА ДЪРВОРЕЗБАТА ОТ
НАЧАЛОТО ДО 90-ТЕ ГОДИНИ НА ХХ ВЕК“**
докторант: Мариана Ивелинова Манева
научен ръководител: доц. Роберт Кънчев Цанев

1. Данни за докторантурата, дисертацията, автореферата и публикациите.

Мариана Ивелинова Манева е докторант в редовна форма на обучение в катедра „Резба“ на Факултета за приложни изкуства на НХА. Със заповед на Ректора на НХА №0232-У/09.10.2017 г. и решение на ФС на ФПИ, с протокол №2/08.11.2022 г., е открита процедура по публична защита за присъждане на ОНС „доктор“ и назначено научно жури. При преглед на всички документи и материали по процедурата се установи, че няма допуснати нарушения. Мариана Манева е изпълнила минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ и изискванията на НХА.

Дисертационният труд е в обем от 229 страници, като включва увод, изложение в 4 глави, заключение и списък на използваната литература. Библиографското описание се простира в 19 страници и включва 391 заглавия. Приложението към дисертационния труд включва 292 броя илюстрации.

Авторефератът в 50 страници ясно и категорично пресъздава основния текст. Съдържанието на дисертационния труд напълно отговаря на законовите разпоредби за присъждане на ОНС „доктор“ (чл. 6 глава втора на ЗРАСРБ). Основните постижения и резултати от дисертационния труд са публикувани в самостоятелни научни статии.

Мариана Манева е едновременно и активен творец в сферата на пластичните изкуства като участва в много симпозиуми, пленери, общи изложби, проекти и т.н. Удостоена е с три награди за творчеството си. Към момента има реализирана една самостоятелна изложба в галерия „Нюанс“, гр. София (2021). Член е на СБХ, секция „Дърворезба“. Тя самата е възпитаник на гимназията за приложни изкуства в гр. Трявна, като продължава обучението си в специалност „Резба“ на НХА, където е и докторант. Позволявам си да отбележа тези биографични факти, тъй като смятам, че имат пряко отношение към избора ѝ на тема за това изследване и осъзнатата важност на разработения проблем.

2. Научни приноси на дисертационния труд.

„Приносът на Трявна за развитието на дърворезбата от началото до 90-те години на XX век“ е оригинален авторски труд, в който за пръв път е направено комплексно проучване и са изследвани ролята и влиянието на художествените традиции на Трявна за развитието на българската дърворезба през периода на XX век. Върху събрания фактологичен материал е направен анализ и изводи с теоретично и практично значение. Дисертацията представя различните индивидуални подходи, визуални характеристики и авторски пластичен език на всеки от разгледаните творци. Подробно са анализирани специфичните черти в техните произведения. Документирани са максимален брой съвременни творби като се фокусира анализа върху избрани, поради техните високи художествени постижения и приносът им към изкуството на дърворезбата.

Бих формулирала следните научни и научно-приложни приноси:

1. Дисертационният труд е задълбочено проучване и проследява процесите, свързани с развитието на тревненската дърворезба през периода на XX в., и може да бъде отправна точка за съставяне на подобни събирателни трудове в бъдеще.

2. Изследването представя важноста и ролята на училището за приложни изкуства в град Трявна, като център за съхранение и развитие на традициите в дърворезбата. В същия аспект е представен и Специализирания музей за резбарско и зографско изкуство (гр. Трявна).

3. Проучени и описани са дърводелските предприятия в Трявна от възникването им до днес, в контекста на връзката им с дърворезбеното изкуство;

4. Доказано е влиянието на Тревненската дърворезба върху промените в пластичния изказ на разгледаните творци и съвременната резба през периода 60-те – 90-те г. на XX в., като са анализирани голям брой техни произведения;

5. Дисертацията съдържа приложение с богат снимков материал, което е принос за ползването на този архив от други научни изследователи, студенти и други.

3. Заключение.

Въз основа на запознаването с представения дисертационен труд, като подчертавам още веднъж достойнствата му с неговата актуалност и научни и научно-приложни приноси, давам положителна оценка и намирам за основателно да предложа да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 8.2. Изобразително изкуство на Мариана Ивелинова Манева.

08.02. 2023 г.

Член на научното жури: доц. д-р Мариета Конова